

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

شنبه ۹ دی ۱۴۰۲ _ ۱۶ جمادی الثانی ۱۴۴۵ _ ۳۰ دسامبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۳۳۰ - سال هشتم

۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - صریب کیفی ۶۱۴

www.hamdelidaily.ir | hamdelidaily@gmail.com | news@hamdelidaily.com

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش‌چهره

چاپ: صمیم ۳۳۳۷۲۵ - ۴۴۵ - ۰۲۱

تهران - خیابان مطهری - نرسیده به تقاطع سهروردی - خیابان سنندج

خیابان زاهدان - پلاک ۸ - واحد ۲ - تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷

سرویس ویژه

سوء تفاهات خنده‌دار!

م. مرتضی فخری نویسنده

وسایل، یاری‌اش کنم اما همکارم فکر کرد که برای خودم برداشتم، با لبخند و چهره کمی سرخ شده، گفت: این شام مال من! خندیدیم و آن‌روز، صفحه‌بندها هم گویا دیده و شنیده بودند و خندیدند بالاخره رفتهیم پایین و هر یک به سمت اسنپ خود. توی ماشین از خنده داشتیم منفجر می‌شدیم اما به هر زحمتی بود، جلوی خودم را گرفتم تا راننده بو نبرد و اتهام «دیوانگی» به من نزنند! این خنده‌های پنهانی و درونی و پروریزها در راه خانه و تا سر سفرة شام با «بیغ خنده» از من و نگاه خندان و کنج‌کاو دخترم، ادامه پیدا کرد!

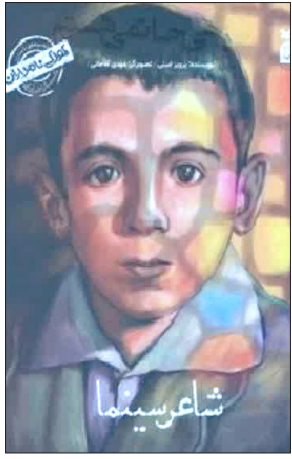
فردا روز در محل کار، هم‌سفتی‌هایم را دیدم و پس از حال و احوال، او با لبخند گفت: دیشب غذای من اشتباه شد. با خنده حرفش را بردم و گفتم: بله، من س‌او هم به نوبه، حرفم را قطع کرد و گفت: نه... اوونو که برداشتی نمی‌گم! من کیاب نگینی (سیخ کیاب کوبیده با مرغ) سفارش داده بودم اما کیاب کوبیده خالی بردم!

با شگفتی و مقصور گفتم: مال من هم کوبیده بودا... اها! من سفارش شما رو کلا اشتباه برداشتم؛ ببخشید!... خوب، چرا نگفتین چی سفارش دادین؟! هر دو خندیدیم و او گفت: حالا بی خیال...!

کتاب

«هن علی حاتمی هستم؛ شاعر سینما» منتشر شد

از مجموعه کتاب «کودکی نامداران»؛

واژه‌های به یادمانده از مادر بزرگش عنوان می‌کند مجموعه نامداران در قالب ۱۰ عنوان کتاب به شیوه اول شخص و از زبان شخصیت اصلی که کودکی چهره‌های نامدار ایرانی در حوزه‌های مختلف می‌پردازد و شامل داستان‌هایی است که با شخصیت‌پردازی مناسب و تصویرسازی جذاب، نوجوانان را به فضای زندگی این چهره‌ها در قرن گذشته نزدیک می‌کند. آیا جلد مجموعه «کودکی نامداران» آمده است: «هر کودک ایرانی، از نامداران آینده ایران است. هر کودک ایرانی پرچمدار هویت ملی ایران است. هر کودک ایرانی اعتماد به نفس ملی ایران است و کودکی نامداران، آینده درخشان کودکان ایران است.» کتاب «هن علی حاتمی هستم، شاعر سینما» در ۲۴ صفحه، قطع وزیری، شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه و به بهای ۱۵ هزار تومان از سوی انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شده است.

علاقه‌مندان می‌توانند این کتاب را از فروشگاه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سراسر کشور و پایگاه فروش اینترنتی محصولات کانون به نشانی Digikanoon.ir تهیه کنند.

کتاب «هن علی حاتمی هستم؛ شاعر سینما» به نویسنده‌ی پرویز امینی از سوی انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد. تصویرگری این کتاب را مهدی آقاچانی برعهده داشته است و در میان یکی از آثار مجموعه «کودکی نامداران» نامداران یک‌صد سال اخیر ایران) قرار دارد که برای گروه سنی نو نگاه (بالا ۱۲ سال) مناسب است. کتاب «هن علی حاتمی هستم؛ شاعر سینما» به خاطر هابی از دوران کودکی علی حاتمی، کارگردان نامدار ایرانی می‌پردازد. در این کتاب به یکی از بخش‌های فیلم «مادر» به کارگردانی زنده‌یاد علی حاتمی اشاره شده است: «سر شام گریه نکنید، غذا رو به مردم زهر نکنین. سماور بزرگ و استکان نعلبکی هم به‌قدر کفایت داریم. راه نیفتن دوره در دو همسایه بی طرف و ظورف، آبروداری نکنین بچه‌ها که با اسراف، سفرفه از صفای میزبان خرم می‌شه، نه از مرصع پلو. حرمت زینت مادر تو رو حفظ کنین. محمد ابراهیم، گوشت رو خیلی ریز نکن مادر، اون وقت می‌گی خورشت‌شون فقط لپه داره و پیاز داغ». حاتمی این جمله‌ها را حاصل خاطر‌های کودکی و

تازه‌های تاریخ

۲۹ دسامبر سال ۱۹۷۸ دکتر غلامحسین صدیقی جامعه‌شناس، استاد دانشگاه تهران و آخرین وزیر کشور در حکومت دکتر مصدق که پس از ۲۸امرداد مدتی را در زندان به سر برده بود به ششاه که به او پیشنهاد کرده بود نخست وزیر شود اطلاع داد که نمی‌تواند این پیشنهاد را بپذیرد و شاه همان روز از شاپور بختیار یکی دیگر از همکاران پیشین دکتر مصدق خواست که کابینه غیر نظامی تشکیل دهد. پیشنهاد شاه هنگامی به دکتر صدیقی داده شده بود که نژاد از هارپ نخست وزیر وقت ظاهراً کناره گیری کرده بود. اوضاع بسیار نارام بود؛ تظاهرات ضد شاه لحظهای قطع نمیشد، صدور نفت تقریباً به صفر رسیده بود، روزنامه‌ها در حال اعتصاب بودند، بانک با بسته بود، خارجیان با عجله ایران را ترک می‌گفتند و... از دکتر صدیقی نقل شده است که گفته بود شاه با دعوت از او می‌خواست که آرامش نسبی برقرار شود تا بتواند دوباره دیکتاتوری کند و او قبول دعوت شاه را حیانت به ملت - ملتی که بی‌باخته بود می‌دانست، طبق همین نقل قول، صدیقی به فرستاده شاه گفته بود که با تغییر ایسن و آن مردم آرام نخواهند گرفت، آنان خواهان تغییرات ریشه‌ای هستند یعنی که او باید برود. طبق یک نقل قول دیگر که بعداً به نقل قول اول اضافه شده است، دکتر صدیقی همچنین به فرستاده شاه گفته بود... مردم یک سال است از هشتاد و نهم سال ۱۹۷۸ - ۱۹ دیماه ۱۳۵۶ که نامه ساختگی «رشیدی مطلق» در روزنامه اطلاعات چاپ شد که به خیابان ریخته و اعتراض می‌کنند و با تغییرات جزئی و وعده و نقل آرام نخواهند گرفت، این تصمیم را باید دست کم شش ماه پیش می‌گرفتید و دستور آزادی انتشار روزنامه تهیه و تأسیس حزب می‌دادید تا مردم به جای خیابان حرف خود را آنجا بزنند. به شهادت تاریخ ایران که مدلول «فلسفه تاریخ» قرار گرفته است، نفرت از فساد دولتی،

تاریخ

رکود علم پزشکی در قرون وسطی

چغانگیر ایزدپناه فعال اجتماعی

را از دست دادند و امثال نظریات گالیله و... خلاف نظرات رسمی کلیسا و مستوجب مجازات نامیده شد. کلیساها در زمینه طبابت و اکتشاف و علم پزشکی هم دخالت و مخالفت می‌ورزیدند! خیلی از بیمارستان‌ها زیر نظر صومعه‌ها بود و بیمارستان‌ها شباهت زیادی با بیمارستان‌های امروزی نداشتند و افراد سالمند و یتیم و فقیر و نابینسا و بیماران روحی هم در آن‌ها نگهداری می‌شد. ریشه مهرگیا، سفرای گراز، تریاک و شش‌کران به جای داروهای بی‌هوشی استفاده می‌شد. چون عرصه علم در حیطة اختیار دین بود و آن مسأله‌ای را که در مورد فلسفه و طب و کرات آسمانی پذیرفته بودند، همچون کتاب مقدس به آن جنبه تخطی ناپذیری داده بودند، هر نوع نظرات علمی جدید را برمی‌تافتند. این رویه خلاف رشد و پویایی علم بود زیرا درخت علم در محدودیت و مسدودیت و بدون هوای آزاد رشد نمی‌یابد. بیشتر دانش پزشکی تمدن جهان و یونسان از بین رفت. برای بهبود امراض طلسم و تعویذ و دعاهای دفع اجنه رایج بود و در قرع و اَنبِق علف‌های اسرارآمیز و دواهای عجیب و غریب را می‌جوشاندند و به بیماران می‌دادند. آرایشگران نقش جراحان را ایفا می‌کردند. ججمه بیماران عصبی و صرع را با مته سوراخ می‌کردند که به اصطلاح ارواح خبیثه

یادداشت

رسالت دانشگاه در گام دوم!

داشته است و توفیق داشته است با حضور در اجتماعات علمی و پژوهشگاه‌های برتر مباحث مختلف در حیطة بومی سازی و اسلامی سازی علوم، و عموم مباحث دانشگاه پژوهی و مباحث برنامه ریزیها و سیاست‌گذاری‌های آموزش عالی و... مجدانه پیگیری کند باید عرض کنم پاسخ من به امکان و بالاتر از آن ضرورت تولید علم بومی و دینی و اسلامی... دانشگاه ایرانی، مسئله محور، حکمت بنیان و... بی هیچ لکتی صراحتاً «آری» است اما به شرطها و شروطها، که به امید حق در راستای تکمیل پروژه فکری خویش و تمهید یک برنامه پژوهشی در محورهای زیر به پژوهش‌های مسبوط پرداخته خواهد شد: دانشگاه و تقدم انتولوژی به ایستمولوژی، دانشگاه و نسبت علم و ایدئولوژی، دانشگاه و اروپامداری (غلبه رویکرد یوروستریک) دانشگاه و شرق شناسی؛ غرب شناسی وارونه، دانشگاه و مطالعات، پسااستعماری و پست کلونیا و دیکلونیال.

دانشگاه و نقد مدرنیته و تمهید انتولوژی متناسب با زیست جهان جدید. دانشگاه و وحدت با حوزه، دانشگاه و نظریه‌های آموزش عالی (هولمت، کانت، نومن، یاسپرس... نزاع دانشکده‌ها) دانشگاه و روایت‌های مواری در علوم انسانی، دانشگاه و متفکران ایرانی، دانشگاه و مسئله ایران، تمهید نظریه اجتماعی، دانشگاه و تجربه زیست دانشگاهی، دانشگاه و سه حوزه اسلام، ایران، تجدید، امیدوارم توفیق داشته باشم در کتابی که با عنوان «رسالت دانشگاه در گام دوم» در

نگارخانه

خیابان مورد علاقه درباریان

خیابان فلسطین به دلیل آنکه به یکی از درهای کاخ زیبای مرمز منتهی می‌شد قبل از انقلاب اسلامی به نام خیابان کاخ شناخته می‌شد. خیابان فلسطین جنوبی - شمالی است که در جنوب از خیابان امام خمینی (سبزه) سابق شروع می‌شود و از تقاطع جمهوری، انقلاب و طالقانی به موازات خیابان ولیعصر امتداد دارد و به بلوار کشاورز ختم می‌شود. کاخ مرمز که از نظر ساخت تلفیقی از معماری ایرانی - اسلامی به شمار می‌رود، در جنوبی‌ترین نقطه خیابان فلسطین واقع شده و از ابتدای ساخت تا کنون اتفاقات و تغییرات زیادی در آن رخ داده است. نصرالله حدادی، تهران شناس، می‌گوید: «راضی این خیابان متعلق به میرزا حسین‌خان فرمانفرمایان از شاهزادگان بانفوذ قاجاری بود. او در طول زندگی خود با چهار پادشاه هم‌دوره بوده است. بعد از اتفاقات شهریور ۱۳۲۰ و روی کار آمدن پهلوی اول سعی کرد با حکومت مدارا

کند ولی رضا شاه با مصادره املاک و مستغلاتش خیلی روی خوش به حسین‌خان نشان نداد. خانه باغ میرزا حسین خان را از او گرفت و قصد داشت کاخی برای خود بسازد که قدرت و سلطنت خود را به رخ جهانیان بکشد و فرزندانش را در آنجا اسکان دهد.

ادواردو آرودا - برزیل

تاریخ

دو شم آن سنگ دل پریشان داشت یار دل برده دست بر جان داشت دیده در می‌فشاند در دامن گویبا آستین مرجان داشت اندرونم ز شوق می‌سوزد ورنه نالدی می‌چه درمان داشت می‌پنداشتم که روز شود تا بیدم سحر که پایان داشت در باغ بهشت بگشوند باد گویی کلید رضوان داشت

مجازسات

• به یار اسنپ گرفتم وسط راه متوجه شدم راننده حالش خوب نیست، بهش گفتم می‌خوایو من بشنم؟ گفت اگر اشکال ندارد ممنون می‌شم، وقتی رسیدیم اینقدر حالش بد بود گفتم لطفاً آنلاین پرداخت نکنید، کرایه رو که زد به کارتم پیاده شد! حقیقه بعد رنگ زد چون مادرت ماشین رو بیار اینجا کجاست منو پیاده کردی. (علیرضا باشم‌خو به)

• به چیزی بگم؟ بنده با هر زمان و مناسبتی که بخوایم کادو بدیم و بگیریم موافقم، یلدا، کریسمس، چه میدونم شغل جدید، تولد، تموم شدن سربازی، به مدرک تحصیلی کوچیک یا هرچی، من واقعا نفس این کار رو دوست دارم و خوشم میاد، کادوی کاربردی و هرچند کوچیک، بویگور بملی که دوست همیشه می‌زنه.(لی‌لی رز)

• املاکی داشت تعریف می‌کرد رفتن به واحدی تو سعادت‌آباد، طبقه ۵ به ساختمونی، به واحدی تنها ساکن اون طبقه بوده، ۲ سال شارژ ن داده آخر مدیر ساختمان داده ورودی آسانسور از اون طبقه رو دیوار آجری کشیدن که یارو ۵ طبقه با پله بره بیاد خب آخر مرد حساب میاد به طبقه پایینتر، از طبقه ۴ سوار آسانسور میشه خب (Hamid)

• رفته بودم ساعت دیواری بخرم به ساعت بود فقط عدد داشت عقربه نداشت، دختره گفت این چرا اینجوریه؟ گفتم سازندش می‌خواد بگه زمان معنی نداره و ما باید تو لحظه زندگی کنیم فروشنده اومد گفت ببخشید این عقربه هاش افتاده الان می‌توی تعویض می‌کنم. (حشمت کراتی)

• سر چهارراه یه پسر بچه فسقلی آدامس می‌فروخت. گفتم خاله میخوری؟ گفتم نه نه گذاشت نه برداشت گفتم سسی تومن دادی دعاگو تو عمل کردی دلت نمیداد به آدامس بخری؟ بعد یه نگاه قیافه بوکرم انداخت و غش‌غش زبر زید خنده پرووو. (ساجد لے)

نگارخانه

گیاهان از زمان فوران آتشفشان‌ها

مطلع هستند

دانشمندان می‌گویند استفاده از تصاویر ماهواره‌ای برای نظارت بر سلامت گیاهان می‌تواند هشدارهای آتشفشانی به‌موقع‌تری را فراهم کند. مطالعه جدیدی که در مجله Geochemistry, Geo-physics, Geosystems منتشر شده است، می‌گوید که مشاهده رفتار گیاهان می‌تواند نشانه اولیه فعالیت آتشفشانی باشد و امکان آمادگی‌ها و هشدارهای به موقع بیشتری را فراهم کند. در واقع پژوهشگران بتانسبیل پیش‌بینی فوران‌های آتشفشانی را از طریق یک روش ابتکاری شامل مشاهده رفتار گیاهان بررسی کرده‌اند. شاخص‌های سنتی مانند افزایش انتشار دی اکسید کربن، اغلب مقدم بر ناآرامی‌های آتشفشانی هستند. این حال، تشخیص این انتشارات به دلیل سطوح پس‌زمینه و غیر قابل دسترس بودن بسیاری از مکان‌های آتشفشانی چالش برانگیز است. رابرت بوک و تیمش در دانشگاه مگیل برای حل این مساله بررسی کردند که آیا سلامت گیاهان می‌تواند به عنوان نماینده و نشانگری برای فعالیت‌های آتشفشانی عمل کند یا خیر.

پژوهشگران تصاویر ماهواره‌ای از پارک ملی یلو استون (Yellowstone) را در سه دوره متمایز از سال ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۲ تجزیه و تحلیل کردند. یلو استون یک سامانه دهانه و فوروتگی بزرگ است که هنگام فوران و فروپاشی یک آتشفشان ایجاد شده است و دی اکسید کربن قابل توجهی منتشر می‌کند. دریاچه ترن (Tern) واقع در بخش شمال شرقی یلو استون، اخیراً به دلیل فعالیت گرمایی (هیدروترمال) خود شناخته شده است که از طریق تصاویر ماهواره‌ای که خاک تغییر یافته، درختان مرده و ناهنجاری‌های دمایی فرسوخ را نشان می‌دهد، شناسایی شده است. پژوهشگران ارتباطی را میان افزایش پوشش سبز گیاهی که نشان‌دهنده افزایش رشد ناشی از دی اکسید کربن اضافی است و قهوه‌ای شدن متعاقب آن با اوج‌گیری فعالیت‌های آتشفشانی مشاهده کردند، چرا که دی اکسید گوگرد و دمای بالا موجب مرگ و میر گیاهان می‌شود. این یافته‌ها استفاده از تصاویر ماهواره‌ای برای نظارت بر سلامت گیاهان به عنوان یک سیستم هشدار اولیه باقوه برای فعالیت‌های آتشفشانی پیشنهاد می‌کند که پیش‌هایی را از سال‌ها قبل فوران آتشفشانی ارائه می‌دهد. با این حال، پژوهشگران هشدار می‌دهند که روش آنها ممکن است در مناطقی با گونه‌های درختی متعدد با فشار قابل توجه ناشی از عوامل غیر آتشفشانی مانند خشکسالی یا آتش‌سوزی با چالش‌هایی مواجه شود. این رویکرد به طور ویژه برای نظارت بر آتشفشان‌های مخروطی شکل گسترده واقع در مناطق جنگلی، مانند آتشفشان تال در فیلیپین یا کوئه اتنا در ایتالیا مناسب است. واقع، این مطالعه بر اهمیت تأثیرات اکولوژیکی که ناظران انسانی اغلب نادیده می‌گیرند، تأکید می‌کند. در حالی که ناهنجاری‌های قابل توجه باید مورد توجه قرار گیرند، اثرات ظرفیت‌ر به داده‌های گسترده و تجزیه و تحلیل آماری یسا یادگیری ماشینی پیشرفته برای تشخیص نیاز دارند.